

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ І ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету суспільних наук

/Остапець Ю. О./

«17» червня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МАГІСТЕРСЬКИЙ СЕМІНАР

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітня програма	Політологія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «**Магістерський семінар**» для здобувачів вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки 052 Політологія освітньо-професійної програми «Політологія».

Розробник:

Вегеш І.М., кандидат політичних наук, доцент кафедри політології і державного управління ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри політології і державного управління
протокол № 10 від 27 червня 2024 р.

Завідувач кафедри Ключкович А.Ю.

Схвалено науково-методичною комісією **факультету суспільних наук**
протокол № 08 від 27 червня 2024 р.

Голова методичної комісії факультету Попадич О.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	2	-
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 15 аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 12	1	-
	Лекції:	
	-	-
	Практичні (семінарські):	
	18	-
Вид підсумкового контролю: диференційований залік.	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна.	Самостійна робота:	
	72	-

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Магістерський семінар» є ознайомити здобувачів вищої освіти із особливостями побудови наукових досліджень у сфері політичної науки, а також із специфікою написання дипломної роботи магістра відповідно до вимог академічної доброчесності.

Основні категорії курсу: дослідження, наукова робота, етапи виконання наукової роботи, джерельна база, методологічні підходи, гіпотеза, вступ, тема, мета, об'єкт дослідження, предмет дослідження, теоретична схема, висновки дослідження.

Завдання навчальної дисципліни:

1. ознайомити із особливостями виконання магістерської дипломної роботи згідно з вимогами академічної доброчесності;
2. пояснити алгоритм написання дипломної роботи магістра;
3. висвітлити критерії та основні технології вибору теми дослідження;
4. навчити опрацьовувати джерельну базу для підготовки дослідження;
5. навчити формулювати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження;
6. пояснити особливості застосування методологічних підходів у політологічних дослідженнях;
7. навчити оформлювати магістерську дипломну роботу відповідно до сучасних вимог;
8. пояснити порядок захисту магістерської роботи.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1) Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у політичній сфері, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій.

2) Загальні компетентності:

- ЗК-02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК-04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК-06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК-07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
- ЗК-08. Здатність спілкуватися іноземною мовою у процесі професійної та наукової комунікації.

3) Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК-01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.
- СК-03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
- СК-04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
- СК-05. Спроможність комплексно використовувати нормативну та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.
- СК-06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.
- СК-09. Вміння застосовувати форми, інструменти та методи публічної політики європейських країн у практичній професійній діяльності в Україні.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми вивчення навчальної дисципліни «**Магістерський семінар**» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.	ПРН-01.
Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.	ПРН-02.
Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.	ПРН-03.
Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.	ПРН-04.
Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.	ПРН-05.
Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.	ПРН-06.
Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.	ПРН-08.
Враховувати у дослідницькій, експертній, консультаційній, політичній, публічній та організаційній діяльності етнокультурні параметри суспільства, зокрема у регіоні Центральної Європи, їх вплив на публічну політику та національну і міжнародну безпеку	ПРН-10.
Здійснювати інформаційно-аналітичну, експертну, проєктну діяльність, володіти навичкам політичної діагностики, прогнозування та моделювання, враховуючи міжнародний та регіональний контекст Центральної Європи.	ПРН-12.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Магістерський семінар**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміти формулювати мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, а також вибудувати структуру наукового дослідження, пов'язаного із проблематикою політології	ПРН-01.
Володіти ключовими методологічними підходами та адекватно користуватися ними в ході здійснення наукових досліджень	ПРН-02.
Вміти користуватися іноземною джерельною базою при виконанні магістерської дипломної роботи	ПРН-03.
Вміти приймати ефективні рішення у політичній сфері на основі адекватної побудови та виконання наукових досліджень	ПРН-04.
Розуміти та чітко дотримуватися алгоритму здійснення наукового дослідження	ПРН-05.
Вміти користуватися критичним мисленням в процесі аналізу наукових джерел та при оцінюванні процесів світової політики, а також політики окремих країн та регіонів	ПРН-06.
Вміти проводити наукові дослідження в ході розробки та реалізації наукових та прикладних проєктів, пов'язаних із політичною наукою	ПРН-08.
Володіти інструментарієм політичної науки для наукового вивчення складних питань, пов'язаних із регіоном Центральної Європи, в тому числі й питань етнокультурного розвитку	ПРН-10.
Розуміти специфіку наукових досліджень та актуальність тематики в міжнародному та регіональному контексті Центральної Європи	ПРН-12.

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- залік;
- контрольна робота;
- відповіді на практичних заняттях;
- тестування;
- презентація результатів індивідуальної роботи здобувача.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні відповіді на практичних заняттях, письмове тестування з теми.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	50 балів	100 балів
11	11	11	11	11	11	11	12	11		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	9	30
Презентація результатів індивідуальної роботи	1	20
Модульна контрольна робота	1	50
Разом	x	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається з трьох рівнів завдань.

Перший рівень завдань складають тести. Тести призначені оцінити знання понятійно-категоріального змісту та тематичної проблематики навчальної дисципліни, яка

надавалася і обговорювалася на практичних заняттях. Максимальна кількість балів за виконання першого рівня завдань 20 балів.

Другий рівень завдань складають відкриті запитання, які покликані з'ясувати розуміння основних принципів, функцій, форм та різновидів досліджуваних явищ та процесів. Максимальна кількість балів за виконання завдань другого рівня 15 балів.

Третій рівень завдань представлено питаннями (питаннями), які мають творчо-аналітичний характер та покликані з'ясувати вміння здобувачів вищої освіти обґрунтовувати та аргументувати висновки з проблематики навчальної дисципліни. Максимальна кількість балів за виконання завдань третього рівня 15 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсних) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів вищої освіти оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

- 1) оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:
  - всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
  - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
  - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
  - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
  - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
  - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.
- 2) оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який:
  - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
  - має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
  - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
- 3) оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, який:
  - в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
  - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
  - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;
- 4) оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:
  - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

5) оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

6) оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

7) оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Зміст навчальної дисципліни.

МОДУЛЬ №1.

Тема 1. Дипломна робота магістра: поняття та основні вимоги. Вступ до курсу.

Магістерська робота як різновид наукового дослідження. Спільне та відмінне у курсовій, бакалаврській та магістерській роботах.

Особливості науково-дослідної роботи. Вимоги до дипломної роботи магістра. Актуальність теми дослідження. Критичний аналіз джерельної бази. Чітке визначення мети, об'єкта та предмета дослідження.

Вміння ставити проблему у дипломній роботі. Здатність обґрунтовувати власні узагальнення та висновки. Володіння методикою дослідження та навичками самостійної роботи. Вміння аналізувати різні аспекти політичної реальності.

Тема 2. Алгоритм написання дипломної роботи магістра.

Логіка виконання магістерської роботи. Етапи виконання. Вибір теми. Підбір джерел та літератури для підготовки роботи. Складання попереднього плану роботи. Комунікація з науковим керівником.

Визначення мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження. Написання змістової частини відповідно до структури роботи. Формування висновків та рекомендацій.

Подання чорнового варіанту роботи науковому керівникові. Робота над зауваженнями наукового керівника. Чистове оформлення роботи.

Підготовка до захисту. Процедура захисту.

Тема 3. Вибір теми магістерської дипломної роботи.

Різновиди наукових тем: теоретичні та прикладні. Особливості та технології вибору теми дипломної роботи магістра.

Актуальність теми дослідження. Новизна підходу до дослідження політичних явищ, процесів, інститутів. Новизна інтерпретації.

Роль наукового керівника при виборі теми магістерської роботи. Поняття «наукового інтересу». Особливості комунікації з керівником при виборі теми.

Попередні напрацювання здобувача освіти (курсів, бакалаврська робота, можливі публікації) як фактор при виборі теми дипломної роботи магістра.

Тема 4. Підбір та аналіз джерельної бази для підготовки роботи.

Особливості пошуку та підбору джерел та літератури для підготовки дипломної роботи магістра. Опрацювання науково-методичних журналів.

Багатотомні видання. Монографії. Енциклопедії, словники. Дисертації, автореферати дисертацій.

Специфіка пошуку необхідних матеріалів у мережі Інтернет.

Комунікація з науковим керівником та консультантами щодо опрацювання першочергової літератури.

Логіка опрацювання джерельної бази. Рух від робіт, в яких проблема представлена узагальнено, до більш спеціалізованих робіт.

Тема 5. Визначення об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження. Вступ магістерської роботи.

Об'єкт і предмет дослідження. Особливості формулювання об'єкта і предмета. Співвіднесення між об'єктом і предметом дослідження.

Мета дослідження. Необхідність обґрунтування цілі дослідження. Узгодження мети і теми роботи.

Завдання магістерської роботи. Співвіднесення завдань та структури дипломної роботи магістра. Необхідність відповідності висновків завданням дослідження.

Змістова частина роботи в контексті послідовного вирішення завдань та розкриття мети.

Тема 6. Методологічний аспект дипломної роботи магістра.

Метод як спосіб отримання результату в науковому дослідженні. Методологія. Методологічні підходи політичної науки.

Структурний функціоналізм. Системний аналіз. Біхевіоризм. Конфліктологічний підхід.

Представлення методів та методології дослідження як структурної складової вступу до дипломної роботи магістра. Недоцільність вказування методів, які не було використано в ході здійснення дослідження.

Теоретико-методологічний розділ магістерської роботи. Структура розділу. Обґрунтування використання конкретних методів дослідження.

Тема 7. Формування висновків та рекомендацій.

Поняття висновків у наукових дослідженнях. Висновки дипломної роботи магістра. Необхідність відповідності висновків завданням.

Підходи до структурування висновків. Змістова частина роботи та висновки. Висновки до розділів роботи та загальні висновки.

Критерії до оформлення тексту висновків. Узагальнення та підсумок. Ґрунтовність та вичерпність висновків.

Тема 8. Вимоги до оформлення магістерської дипломної роботи.

Загальні вимоги до оформлення дипломної роботи магістра. Обсяг роботи, нумерація сторінок, шрифт, інтервал.

Оформлення назв структурних частин роботи. Вимоги до оформлення назв розділів та підрозділів. Специфіка оформлення таблиць та ілюстрацій у магістерській роботі.

Оформлення цитат у тексті роботи. Оформлення посилань. Правила оформлення скорочень у тексті. Дотримання вимог академічної доброчесності. Боротьба з плагіатом та фабрикацією.

Оформлення списку використаних джерел. Приклади бібліографічного опису.

Тема 9. Порядок захисту магістерської роботи.

Допуск роботи до захисту. Основні вимоги. Подача та реєстрація роботи на кафедрі. Терміни подачі роботи на кафедрі.

Подання на роботу наукового керівника. Відгук на роботу рецензента. Форма написання рецензії. Позитиви та недоліки магістерської роботи.

Екзаменаційна комісія. Процедура публічного захисту. Виклад здобувачем освіти основних результатів дослідження. Запитання членів комісії. Виступ рецензента.

Оцінювання тексту дипломної роботи магістра із врахуванням захисту. Оголошення результатів захисту дипломних робіт.

5.2 Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Дипломна робота магістра: поняття та основні вимоги. Вступ до курсу.	-	2	-	-	8	
Тема 2. Алгоритм написання дипломної роботи магістра.	-	2	-	-	8	
Тема 3. Вибір теми магістерської дипломної роботи.	-	2	-	-	8	
Тема 4. Підбір та аналіз джерельної бази для підготовки роботи.	-	2	-	-	8	
Тема 5. Визначення об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження. Вступ магістерської роботи.	-	2	-	-	8	
Тема 6. Методологічний аспект дипломної роботи магістра.	-	2	-	-	8	
Тема 7. Формування висновків та рекомендацій.	-	2	-	-	8	
Тема 8. Вимоги до оформлення магістерської дипломної роботи.	-	2	-	-	8	
Тема 9. Порядок захисту магістерської роботи.	-	2	-	-	8	
Разом за модуль	-	18	-	-	72	
Разом за семестр	-	18	-	-	72	

5.3 Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Дипломна робота магістра: поняття та основні вимоги. Вступ до курсу.	2	-
2.	Тема 2. Алгоритм написання дипломної роботи магістра.	2	-
3.	Тема 3. Вибір теми магістерської дипломної роботи.	2	-
4.	Тема 4. Підбір та аналіз джерельної бази для підготовки роботи.	2	-
5.	Тема 5. Визначення об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження. Вступ магістерської роботи.	2	-
6.	Тема 6. Методологічний аспект дипломної роботи магістра.	2	-
7.	Тема 7. Формування висновків та рекомендацій.	2	-
8.	Тема 8. Вимоги до оформлення магістерської дипломної роботи.	2	-
9.	Тема 9. Порядок захисту магістерської роботи.	2	-
Разом		18	-

5.4 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Дипломна робота магістра: поняття та основні вимоги. Вступ до курсу.	8	-
2.	Тема 2. Алгоритм написання дипломної роботи магістра.	8	-
3.	Тема 3. Вибір теми магістерської дипломної роботи.	8	-
4.	Тема 4. Підбір та аналіз джерельної бази для підготовки роботи.	8	-
5.	Тема 5. Визначення об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження. Вступ магістерської роботи.	8	-
6.	Тема 6. Методологічний аспект дипломної роботи магістра.	8	-
7.	Тема 7. Формування висновків та рекомендацій.	8	-
8.	Тема 8. Вимоги до оформлення магістерської дипломної роботи.	8	-
9.	Тема 9. Порядок захисту магістерської роботи.	8	-
	Разом	72	-

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Дослідження державних політик: методологія, процедури та європейські практики : монографія / авт. кол. : [Л. В. Гонюкова, В. М. Козаков, В. А. Ребкало та ін.] ; за заг. ред. Л. В. Гонюкової, В. М. Козакова. Київ : НАДУ, 2018. 400 с. // <http://academy.gov.ua/social/pages/dop/2/files/b710d940-b89c-4a73-9c68-ba033e1bd602.pdf>
2. Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 212 с.
3. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. 5-е вид. Київ: Видавничий дім “Професіонал”, 2008. 240 с.
4. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад’юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с. // https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/konversky_o_sn_metod_ta_org_nayk_dosl.pdf
5. Підготовка і захист випускної кваліфікаційної роботи: метод. посіб. / [В. В. Бойченко, Н.В. Безлюдна, М. І. Гагарін [та ін.] ; за ред. М. В. Кудли ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Вид. 2-ге, переробл. Умань: Візаві, 2021. 130 с.
6. Політична наука: Методи досліджень : підручник. Рек. МОН. / За ред. О. А. Габрієляна. Київ : ВЦ “Академія”, 2012. 320 с. Серія “Альма-матер.
7. Bevir M, Rhodes RAW (eds). Routledge handbook of interpretative political science. Routledge, London, New York, 2016.
8. Vox-Steffensmeier J.M., Brady H.E., Collier D. The Oxford handbook of political methodology. Oxford University Press, New York, 2010.

Допоміжна література

1. Еко У. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки / Умберто Еко. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с.
2. Янг Е. Як вивчати аналітичний документ у галузі державної політики: Практичний посібник для радників з державної політики у Центральній Європі / Е. Янг, Л. Куїнн. К.: К.І.С., 2003. 120 с.
3. Теорія і практика політичного аналізу: Навч. посіб. / Авт. кол.: О. Л. Валевський, Ю. Г. Кальниць, В. А. Ребкало та ін; За заг. ред. О. Л. Валевського, В. А. Ребкала. К.: Міленіум, 2003. 226 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Інститут масової інформації // <http://www.imi.org.ua>
2. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника // <http://www.lsl.lviv.ua>
3. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». // <http://www.library.ukma.kiev.ua>
4. Наукова бібліотека Ужгородського національного університету // <http://www.lib.uzhnu.edu.ua>
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського // <http://www.nbu.gov.ua>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами(Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)